

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความขัดแย้งในแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดิน
ระหว่างรัฐกับประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วง อำเภอมะเริม
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายทศพล พงษ์ตะ

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ไพสิน ภูจินาพันธุ์

บทคัดย่อ

การศึกษา ความขัดแย้งในแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วง อำเภอมะเริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอธิบายลักษณะของแนวคิดและวิเคราะห์ความแตกต่างในแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วงที่นำมาสู่ความขัดแย้งนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 – 2555 2) ศึกษาและอธิบายรูปแบบวิธีการในการเคลื่อนไหวทางสังคมของประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วง และ 3) นำเสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วง วิธีการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ (Structured of Formal interview) พร้อมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) แล้วทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า รัฐกับประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วงมีความเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินแตกต่างกัน ซึ่งแนวคิดระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินของรัฐเหนือพื้นที่บ้านทุ่งห้าปาม่วง คือ การยึดหลักระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินตามกฎหมายเท่านั้น โดยการพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานเชิงเอกสาร ระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ ส่วนแนวคิดระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินของประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วง คือ การอาศัยอยู่ในที่ดินมานานผ่านระบบของการสืบทอดโดยมีความคิดร่วมที่ไปในทางเดียวกันว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ได้รับการสืบทอดมาจาก ปู่-ย่า ตา-ยาย ไม่ใช่ที่ดินของรัฐ ความแตกต่างในแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่างรัฐกับ

ประชาชนบ้านทุ่งห้าปาม่วงสะท้อนให้เห็นการปะทะกันระหว่างแนวคิดระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินตามกฎหมายกับสิทธิตามจารีตประเพณีจากการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชนผ่านการสืบทอด ดังนั้น แนวคิดของทั้งสองฝ่ายจึงเหมือนวางอยู่บนเส้นขนานที่ไม่สามารถหาจุดบรรจบอันเป็นทางออกของการแก้ไขปัญหาคือ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินจนนำมาสู่การต่อสู้ เคลื่อนไหวเรียกร้องของประชาชนเรื่อยมา

การเคลื่อนไหวของประชาชนอันเกิดจากความขัดแย้งทางความคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นมีตั้งแต่ การดำเนินการตามช่องทางของกฎหมาย การประท้วง และจัดตั้งมวลชนในการกดดันเจ้าหน้าที่ พฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นเพราะประชาชนไม่มีเครื่องมือทางกฎหมายในการต่อสู้กับรัฐ แต่ขณะเดียวกันรัฐมีกลไกอำนาจการบังคับใช้ตามกฎหมายในการจัดการที่ดินและดำเนินคดีตามกฎหมายกับกลุ่มประชาชนที่เรียกร้อง เป็นการตอกย้ำถึงลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐที่มีเหนือประชาชน

จากผลการศึกษานำมาสู่ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนในพื้นที่บ้านทุ่งห้าปาม่วง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ข้อคือ 1) รัฐควรแก้ไขปัญหาด้วยการนำหลักรัฐศาสตร์มาร่วมพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาคือตามกฎหมาย โดยการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการที่ดินร่วมกับรัฐ 2) การดำเนินนโยบายโฉนดชุมชนเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถบริหารจัดการที่ดินร่วมกันได้ด้วยตนเองในรูปของกลุ่มหรือสหกรณ์ 3) การเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายเกี่ยวกับการครอบครองที่ราชพัสดุในกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและเกิดปัญหาความขัดแย้งที่ไม่สามารถหาทางออกได้

Thesis Title	Conflict in Approaches to Land Right Tenure Between State and People of Ban Thung Ha Pa Muang, Mae Rim District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Thospon Phongta
Degree	Master of Arts (Political Science)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Pailin Phuweenaphan

ABSTRACT

This thesis has been conducted under the aim on 1.) the studying and analyzing of the conceptual differentiation on the title to the land between the government and people of Baan Thung Ha Pamuang which concerned a cause of conflict since 1983-2012 , 2) the studying and explaining of the social movement of the people of Baan Thung Ha Pamuang , and 3.) the proposing of solutions for the mentioned conflicts. The research methodologies for this thesis are comprised of the qualitative research, structure of formal interview, non-participant observation, documentary research, together with the descriptive analysis.

Result of the research revealed the differentiation of the concept for the title to land between the government agencies and the people. Whereas the government agencies have concerned on the legal documents and practices, the people's concerns is on the inherited right over their lands. This fact has portrayed the conflict between two concepts that embedded on the parallel stream. Since the solution for this conflict is on a long way to find its end, the situation has led to the people's movement from the legal practices to the protesting campaign and rally of the mob.

The street activities depicted the weakness of citizens regarding their legally power which is insufficient to fight or even negotiate with the government. In contrast, the government agencies reserve their absolute right to implement numbers of legal procedures to judge and

execute those protestors. This fact has emphasized the structure of over - under relationship between the government agencies and the citizen of Thailand.

As the practical solution of these problems, this thesis would like to propose the guidelines as follows ; 1.) the implementation of related political science concept together with the legal solution such as the initiation of government - public collaboration in land management , 2.) the initiation of community title deed which is expected to allow people to manage their land after the formation of land-user group or the cooperative, and 3.) the proposing or issuing of the law to claim the sufferer s' right over the land which is under the authority of Department of Treasures.